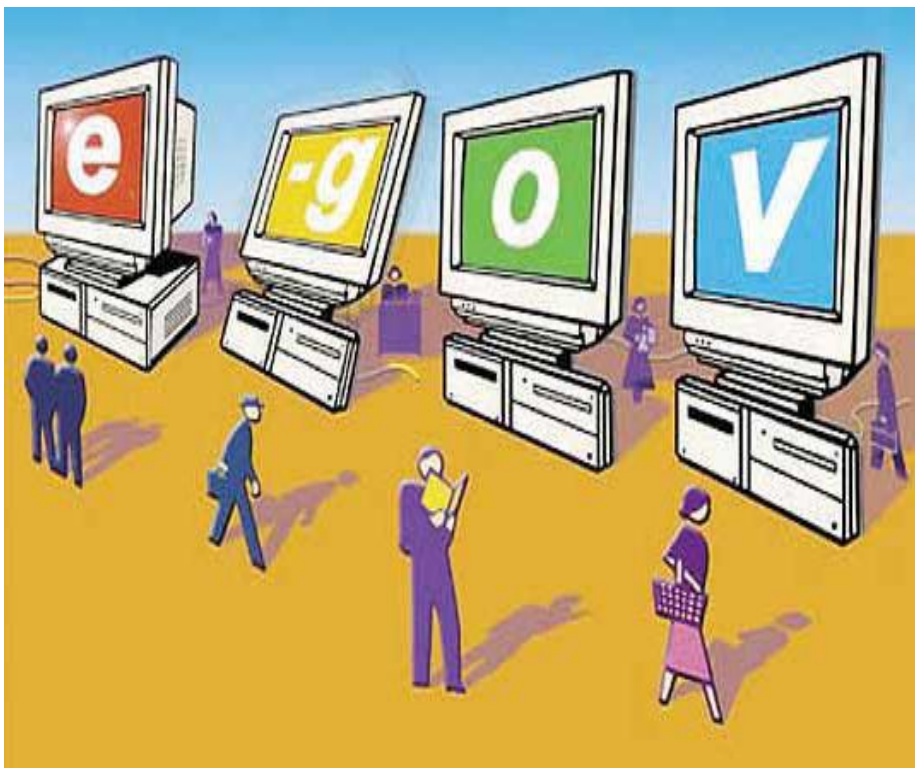

ĐIỀU KIỆN ĐỂ TRIỂN KHAI CHÍNH PHỦ ĐIỆN TỬ

Để có những thông tin cơ bản về khái niệm và điều kiện triển khai Chính phủ điện tử, phóng viên Bản tin ĐHQGHN đã có cuộc trao đổi với TS. Nguyễn Ái Việt – Viện trưởng Viện công nghệ Thông tin, ĐHQGHN.

■ NGỌC DIỆP (thực hiện)

Tiến sĩ có thể giải thích khái niệm “Chính phủ điện tử”?

Có thể định nghĩa ngắn gọn: Chính phủ Điện tử là việc các cơ quan nhà nước cấp cao sử dụng các phương tiện điện tử và ứng dụng công nghệ thông tin để hoạt động tốt hơn. Tuy nhiên trong thực tế người ta thường để ý quá nhiều tới “phương tiện”, “ứng dụng CNTT” mà

quên đi vấn đề quan trọng hàng đầu là phải “hoạt động tốt hơn”.

Theo ông để thực hiện Chính phủ điện tử thì cần có những điều kiện gì?

Theo tôi có 3 vấn đề cần chú ý: một là: Nhận thức và sự vào cuộc thực sự của lãnh đạo cao nhất, hai là xây dựng được một kiến trúc tổng thể hợp lý bao gồm

cả lộ trình và nguồn lực, ba là cần có cơ chế và tổ chức thực hiện mang tính tập trung.

Ông có thể cho biết những thuận lợi và khó khăn khi triển khai Chính phủ điện tử tại Việt Nam?

Hiện nay, việc triển khai Chính phủ điện tử có nhiều thuận lợi, bởi lẽ: nhận thức, nhu cầu và điều kiện đã chín muồi.

Tuy nhiên, theo tôi, chúng ta vẫn còn thiếu một kế hoạch cụ thể và thiếu nguồn lực để triển khai Chính phủ điện tử.

Ông có thể chia sẻ thông tin về kinh nghiệm của các quốc gia phát triển khi thực hiện Chính phủ điện tử?

Sau nhiều năm xây dựng, các quốc gia đều nhận thấy sự cần thiết phải có một Kiến trúc tổng thể về Chính phủ điện tử. Ở các quốc gia đều phải có bộ máy làm việc chuyên nghiệp và hiệu quả. Thí dụ ở Mỹ có Văn phòng CIO liên bang và Kiến trúc FEA. Ở Hàn Quốc có Ban Chỉ đạo trực thuộc Tổng thống và Kiến trúc Chính phủ điện tử.

Trong điều kiện của Việt Nam thì Chính phủ điện tử nên thực hiện theo lộ trình nào?

Tôi cho rằng, trước hết cần có một văn bản để xác lập tính pháp lý của “Chính

phủ điện tử”. Sau đó, cần có một Ủy ban Chính phủ Điện tử do Thủ tướng đứng đầu và một bộ máy chuyên trách. Ủy ban này không giống như một Ban chỉ đạo và phải độc lập với cơ quan làm chính sách. Sau đó phải có một kế hoạch triển khai cụ thể cùng với nguồn lực.

Đặc biệt cần phải có một mô hình đơn giản, dễ hiểu, dễ quảng bá để đạt được một nhận thức chung. Vấn đề lớn nhất của Việt Nam và cũng là trung tâm điểm của việc triển khai CPĐT chính là vấn đề phối hợp giữa các cơ quan, đơn vị và cá nhân. Để giải quyết vấn đề đó tối thiểu phải có một tiếng nói và nhận thức chung.

Lộ trình nào để triển khai thành công nền hành chính và quản lý đại học điện tử ở ĐHQGHN, thưa ông?

Việc xây dựng hệ thống quản lý văn bản điều hành tác nghiệp và báo cáo thống kê phục vụ lãnh đạo có thể nói là tâm điểm hiện nay. Vấn đề quản lý văn bản điều hành tác nghiệp, chúng ta đã làm hơn 20 năm, nhưng toàn bộ vấn đề vẫn còn bết bợn. Việc xây dựng phần mềm này chưa có người vừa có kinh nghiệm quản lý hành chính, vừa có kinh nghiệm về công nghệ điều phối. Tôi cho rằng, cần có một người đóc công tốt cho dự án này và cơ chế phối hợp giữa người

làm phần mềm và chủ đầu tư. Báo cáo thống kê phục vụ lãnh đạo phải đảm bảo Thủ tướng nắm được thông tin mới nhất về tình hình hoạt động của cơ quan. Các con số báo cáo phải thống nhất và chính xác.

Theo tôi, lộ trình triển khai Chính phủ điện tử ở đại học có thể chia là 3 bước. Bước 1, khuyến khích, động viên sử dụng CNTT. Bước 2, có chế tài bắt buộc đồng thời hướng dẫn đầy đủ. Bước 3, nếu không sử dụng CNTT, cán bộ nhân viên sẽ không thể hoàn thành nhiệm vụ.

Ông có thể chia sẻ những kết quả nghiên cứu, tư vấn của ông và các cộng sự về Chính phủ điện tử?

Trong thời gian qua, Viện CNTT có một số hoạt động thực tiễn tư vấn cho các bộ, ngành, địa phương về Chính phủ điện tử như Quốc hội, Bộ Y tế, Bộ Công an, tỉnh Quảng Ninh,...

Dựa trên kinh nghiệm thực tế, nhóm nghiên cứu của Viện đã xây dựng một mô hình đơn giản để phân tích xây dựng các dự án CPĐT. So với các mô hình trên thế giới như FEA, ITA, Zachmann, TOGAF, SAGA,... nó đơn giản và dễ hiểu hơn. Mô hình này có nhiều đóng góp mới về lý luận về CPĐT trên thế giới.

TS. NGUYỄN ÁI VIỆT TÙNG LÀ KIẾN TRÚC SƯ TRƯỞNG CỦA TẬP ĐOÀN SIEMENS TẠI MỸ, CÔNG TÁC TẠI NHIỀU DOANH NGHIỆP LỚN CỦA HUNGARY. NĂM 2004, TRỞ VỀ VIỆT NAM, ÔNG CÔNG TÁC TẠI TẬP ĐOÀN BƯU CHÍNH VIỄN THÔNG VIỆT NAM ... NĂM 2010, ÔNG CÙNG CÁC CỘNG SỰ ĐÃ NGHIÊN CỨU VÀ ĐÓNG GÓI SẢN PHẨM SỬA LỖI TIẾNG VIỆT “CÔNG CỤ VIỆT – VIETGRID”.

Đặc biệt nó phù hợp với các nước đang phát triển vì dễ phổ biến, đào tạo,... để tạo ra nhận thức chung.

Mô hình này đã được áp dụng cho các dự án của Quốc hội, Bộ Y tế, Thủ đô Hà Nội tương đối thành công. Ưu điểm của mô hình này là vừa có tính khoa học, chặt chẽ, kế thừa các phương pháp luận hiện đại nhất, nhưng lại đơn giản và dễ triển khai. Thời gian tới chúng tôi sẽ công bố công trình này để ứng dụng trên thế giới, đặc biệt tại các nước đang phát triển.

Xin cảm ơn Tiến sĩ.